

„Plechovka“ S 499.0206 ČSD ve velikosti H0 od Techimage

V měřítku 1 : 87 zpracovala firma Techimage model lokomotivy řady S 499.02 ČSD. Ten je osazen celou řadou detailů, v digitální verzi různými doplňkovými funkcemi a nese precizní nátěr v kombinaci barvy červené a slonové kosti. Jeho jízdní vlastnosti a další kvality odpovídají požadavkům na malosériový model.

Skutečné lokomotivy

Když bylo v září 1973 rozhodnuto o doplnění parku traťových střídavých lokomotiv ČSD, padla volba na technicky zjednodušené pokračování strojů řady S 499.0, avšak nikoli s laminátovou, ale již s ocelovou skříní. Nové lokomotivy výrobního typu Škoda **73E** tak obdržely inventární čísla od 201 výše, mají délku přes nárazníky 16 440 mm a hmotnost 84,5 t. Maximální povolená rychlost činí 120 km/h, trvalý výkon 3 080 kW při rychlosti 64 km/h a tažná síla 169,7 kN a maximální tažná síla 250 kN. Uspořádání pojezdu je Bo'Bo', přenos podélných sil mezi podvozky a skříní je realizován pomocí šikmých tyčí. Oproti lokomotivám řady S 499.0 nemají „plechovky“ EDB.

Skříní lokomotivy je celokovově celosvařovaná konstrukce a sestává z panelových dílů, bočnice mají obdélníková okénka a výřez pro upevnění žaluzií s filtry pro nasávání chladicího vzduchu. Střeška nad strojovnou je tvořena snadno demontovatelnými segmenty. Ve strojovně s uličkami u obou bočnic jsou jednotlivé celky uspořádány symetricky k podélné ose lokomotivy. Stanoviště strojvedoucího

jsou opatřena na obou stranách vstupními dveřmi.

Pohon zajišťují čtyři trakční motory typu 9AL 4446 iP na zvlněný proud se sériovým buzením, každý o trvalém výkonu 770 kW. Z trolejového vedení jsou motory napájeny přes střešní výzbroj, transformátor o zdánlivém celkovém výkonu 4 240 kVA s regulací pomocí 32 odboček na vysokonapěťové straně a přes dva vzduchem chlazené diodové usměrňovače připojené na vyhlazovací tlumivky.

Motory jednoho podvozku jsou napájeny vždy ze samostatného sekundárního vinutí oddělovacího transformátoru. Jejich reverzace je kontaktní, stejně jako zeslabení buzení ve čtyřech stupních až na 44 % plného pole. Řízení lokomotivy zajišťuje řídicí kontrolér s pneumotorem, spínající jednotlivé polohy Jansenova přepínače odboček, a další kontaktní přístroje.

Další tři vinutí transformátoru jsou určena pro topení vlaku a vinutí pomocných spotřeb, z něhož jsou přes položené tyristorové můstky a vyhlazovací tlumivky napájeny motory pomocných pohonů na zvlněný proud, resp. přímo dva jednofázové motory čerpadel chladicího oleje transformátoru. Řídicí obvody jsou na-

Snímek: Škoda Plzeň

Lokomotiva S 499.0206, která patří do první série z roku 1975, je zde představena na typické tovární fotografii společnosti Škoda Plzeň.

napájeny z akumulátorové baterie 48 V / 160 Ah, nabíjené ze statického měniče.

Přidělení do dep

Ze závodu Škoda v Plzni bylo pro potřeby ČSD postupně ve třech sériích dodáno **86 strojů** (30 + 26 + 30):

- první série s výrobními čísly 6816 - 6845 byla dodána v termínu květen až srpen 1975. Stroje S 499.0201 až 230 byly přiděleny do depa Plzeň.
- druhou sérii s výrobními čísly 7270 - 7295 přebíraly ČSD v září a říjnu 1979,

přičemž z výroby stroje získalo LD Plzeň (S 499.0231 - 239), LD Cheb (S 499.0240 - 245, 248 a 256) a LD České Budějovice (S 499.0246, 247, 249 - 255).

- třetí sérii přebíraly ČSD v termínu říjen až listopad 1981, kdy lokomotivy s výrobními čísly 7603 - 7632 byly přiděleny do dep Plzeň (S 499.0257 - 259, 263 - 265), České Budějovice (S 499.0269 - 271, 275 - 277, 282 - 286), Cheb (S 499.0279 - 281) a Jihlava (S 499.0260 - 262, 266 - 268, 272 - 274 a 278).

Snímek: Ing. Ondřej Řepka

Dva záběry reprezentující provoz řady S 499.02 ČSD v osmdesátých letech: vlevo lokomotiva S 499.0260 u Světlé nad Sázavou dne 23. 6. 1983 s osobním vlakem, v němž jsou řazeny vozy řady Bai s pensylvánskými podvozky se jhy, vpravo pak S 499.0227 v čele opět typické soupravy osobního vlaku, v němž se nachází i vůz řady BDa se služebním oddílem, zde Os 8303 dne 22. 5. 1982 u odbočky Kanclov na kolejové splítce u Jindřichova Hradce.

Snímek: Zdeněk Kačena

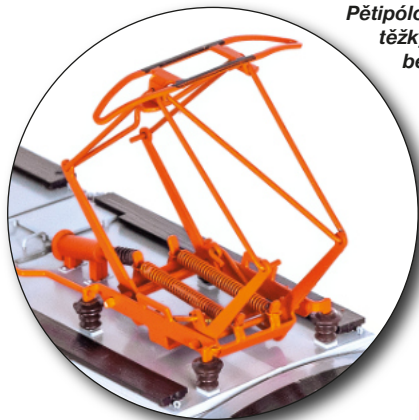
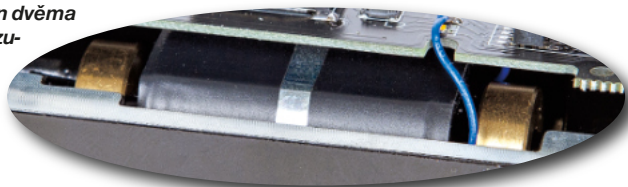

Snímek: Ing. Jaroslav Kocourek

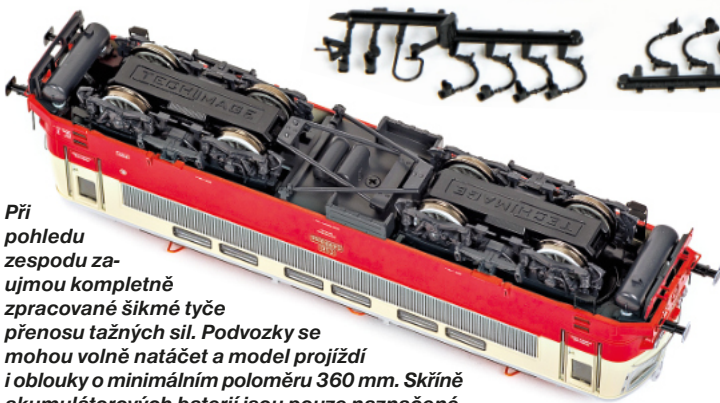
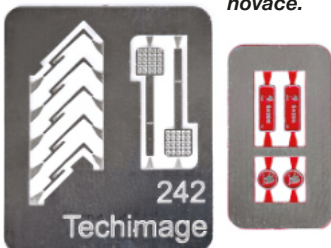
V lednu 1987 projíždí neidentifikovaná „plechovka“ se „Západním expresem“ R 250 (jak napovídají částečně viditelné vozy na třetí a čtvrté pozici za lokomotivou) krajinou hlubokého údolí Mže, zde v úseku Přnovany - Vranov u Stříbra. Ještě před novým grafikonem platným od 31. 5. 1987 byla řada S 499.02 mezi Plzní a Chebem nahrazena nově dodanými dvousystémovými stroji řady ES 499.1.

Pětipólový motor značky Canon je na obou hřídelích osazen dvěma těžkými setrvačníky. Točivý moment je přes kardany a ozubená kola přenášen na všechna čtyři dvojkolí.

Detail nůžkového sběrače a jeho uchycení ve střeše modelu, včetně izolátorů a imitace pohonu.

Tabulky z leptaného plechu se znakem Škody, výrobní štítek, stěrače a perforované stupačky pro posunovače.

Při pohledu zespodu za-ujmou kompletně zpracované šikmé tyče přenosu tažných sil. Podvozky se mohou volně natáčet a model projíždí i oblouky o minimálním poloměru 360 mm. Skříň akumulátorových baterií jsou pouze naznačené.

Od poloviny 90. let byly na řadě 242 využívány i polopantografy namísto původních sběračů typu 4 SLS 2. Kromě klasických střídavých polopantografů typu 25 LSP 6 se na tuto řadu dostaly také polopantografy 3/25 LSP 11, používané jinak jen u řady 372. Na lokomotivu 242.238 byl v roce 1996 namontován prototyp sběrače 25 LSP 40,

a to z důvodu zkoušek před aplikací na elektrických jednotkách řady 471.

Model Techimage

Malosériový model uvedla brněnská firma Techimage na trh ve verzi z období IV. epochy, a to v nátěru odpovídajícím typizovanému provedení z výroby, s leptanými cedulkami ČSD a tabulkami s ozna-

Vpravo je destička se SMD-LED čelního osvětlení modelu (bílá/červená).

Hlavní DPS se zvukovým dekodérem je přístupná po sejmutí plastové skříně modelu (v příslušných bodech je nutné ji vyhnout do stran a zdvihnout).

Vlevo jsou doplňky k individuální montáži (spřáhla s nástavci, topné kabely, modelový pluh bez výřezu pro spřáhlo, závětné štítky, snimače, hák a vzduchové hadice).

Pojezd modelu včetně řešení pohonu a převodů je prakticky totožný s modelem „laminátky“. Výrobce je třeba ocenit za uložení náprav v kuličkových miniložiskách. Tomuto řešení vděčí model za vynikající jízdní vlastnosti i při velmi malých rychlostech. Pěkně působí i nízké okolky o velikosti 0,8 mm.

čněním lokomotivy podle Kryšpínova způsobu. Model stroje S 499.0206 ČSD je zpracován s velkou pečlivostí - nechybějí kovová madla na čelech a u vstupních dveří, precizně naznačené vysokonapěťové přístroje, izolátory a sběrnice na střeše i pěkně zpracovaný ovládací panel na stanovišti strojvedoucího. Obdobně precizní je i provedení masek podvozků a pluhů na čele lokomotivy. Sběrače mají oranžový nátěr, jsou celokovové a dobře konstruované pro případné mechanicky funkční využití.

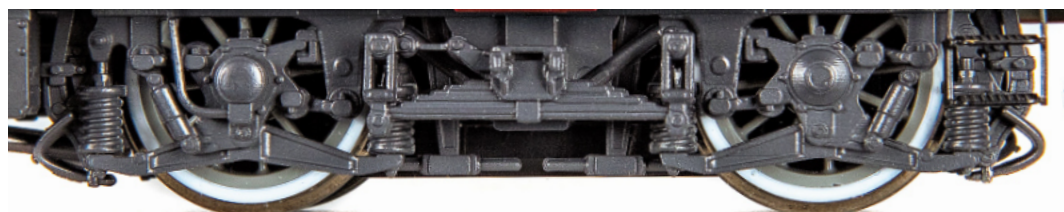
Nástřik je proveden v kombinaci tmavě červené barvy ve spodní části bočnice a krémové v části horní. Střecha je šedá, podvozky šedočerné, nárazníky černé s bílým olemováním. Sběrnice jsou oranžové, izolátory mají barvu hnědou, pochází lávky na střeše jsou tmavě hnědé s naznačenou imitací dřeva, která je prováděna ručně, tudíž je každý kus originál. Barva stěn stanoviště strojvedoucího je krémová, boční žaluzie jsou stříbřité. Kola lokomotivy jsou bíle olemovaná.

Jako **doplňky** jsou k modelu přiloženy stěrače, stupačky pro posunovače, madla, pluh s vybráním, vzduchové hadice, spřáhlo se šroubovkou, spřáhla podle NEM, znak Škoda a výrobní štítek k překrytí natampónovaných (a tudíž málo plastických) štítků. Model je na bočnici opatřen nápisy Jihozápadní dráha, depo Plzeň.

Jízdní vlastnosti

Jízdní vlastnosti modelu jsou velmi dobré, rovněž tažná síla v podstatě odpovídá parametrům skutečných lokomotiv. Rozměry jsou dodrženy a odpovídají měřítku 1 : 87. Model má délku přes nárazníky 190 mm, hmotnost 400 g - díky masivnímu rámu ze zinkové slitiny - a je

Popisy zhotovené tampónovým tiskem jsou ostré a dobře čitelné. Natampónovaný znak Škody a výrobní štítek je možné přelepit leptanými díly. Stejným způsobem je zhotovena také tabulka s řadovým označením a štítek ČSD. Velkou pochvalu zaslouží i plasticky zpracovaná maska podvozků, na níž není vynechaný žádný detail.

Zasklení oken čirým plastem umožňuje průhled do strojovny i stanoviště strojvedoucího. Ve spojení s vnitřním osvětlením modelu patří tento efekt mezi standardy, které brněnský výrobce beze zbytku splňuje.

schopen projíždět oblouky o minimálním poloměru 360 mm (R2).

Model je **poháněn** pětipólovým motorem značky Canon se dvěma setrvačníky. Ozubená kola v převodovce jsou uložena na kovových osách a jednotlivé nápravy pak v kuličkových ložiskách, čímž je zajištěn tichý a klidný chod modelu i nižší proudový odběr. Lokomotiva se rozjíždí při napětí 1,5 V a dosahuje maximální přepočtené rychlosti přibližně 120 km/h. Při náhlém přerušení napájecího napětí dojíždí díky své velké hmotnosti z max. rychlosti výběhem do vzdálenosti asi 260 mm.

Elektronika modelu

Model lokomotivy S 499.0206 je osazen LED osvětlením s přepínáním podle směru jízdy a s možností jednotlivého zapínání světel (levého a pravého pozičního a hlavního reflektoru). Funkci F3 lze při digitálním ovládní docílit **osvětlení** lokomotivy v režimu posunujícího dílu podle drážních předpisů. Funkce F5 rozsvěcí

stanoviště strojvedoucího a F6 pak osvětlení strojovny. Na hlavní DPS je umístěna sada kondenzátorů s velkou kapacitou, zařazená do trakčního obvodu, jejichž vlivem jsou překonávány případné poklesy napájecího napětí motoru, a tím je zabezpečena hladká jízda modelu i na problematicky položených či znečištěných kolejkách a při pomalé rychlosti. Najíždět s modelem na soupravu lze s velkou přesností a jemností.

Model Techimage nabízí ve dvou **provedeních**: jednak v analogové verzi s digitálním rozhraním PluX22 a jednak s digitálním zvukovým dekodérem Zimo typu MS450P22. Zvukový dekodér je vybaven mnoha funkcemi, například krátkým a dlouhým zvukem houkačky, píšťalou, hlášením staničního rozhlasu, zvukem kompresoru, bříknutím svěšované šroubovky, skřípěním okolků v obloucích, odpuštěním vzduchu při odvodňování hlavní jímky, hvizdem píšťalky výpravčího.

Lze také přepínat mezi přednastavenými sadami pro těžký **rozjezd** s dlou-

hým vlakem a pro krátké rozjezdy a brzdění s malou zátěží. Model je osazen reproduktorem a zvukovým projektem SF Studio. Případná digitalizace a ozvučení modelu jsou díky kompletní přípravě velmi snadné. Reprodukční je již osazen z výroby a montáž dekodéru do digitálního rozhraní a úprava propojek na DPS jsou podrobně popsány v návodu přiloženém k modelu.

Model stroje S 499.0206 ČSD si vzhledem ke kvalitnímu zpracování své zákazníky jistě rychle najde. O případných dalších verzích vás na stránkách ŽM budeme informovat.

-iv-

Neoznačené snímky:
Fotoateliér Kanada

Model byl vyvinut a zkompletován v České republice. Výborný dojem umocňují kovová madla i provedení veškerých detailů.

